

Algemene beschouwingen begroting 2023

Almelo, klaar voor de toekomst!?

Het zijn onzekere tijden met klimaatcrisis, een woningcrisis en een stikstofcrisis en een oorlog in Europa. Juist nu moeten we na blijven denken over de toekomst, over de vraag waar wij naartoe willen met Almelo. Die vraag komt in de gemeenteraad te weinig aan de orde. De discussie verengt zich tot of 1 miljoen voor energiearmoede voldoende is of dat er nog een miljoen bij moet.

Twintig jaar geleden werd er in Almelo wel gewerkt aan een duidelijke visie voor de toekomst. Die resulteerde in het zogenoemde Masterplan. Dat plan was misschien wat megalomaan en hoewel sommige ideeën uit het plan wel zijn uitgevoerd, heeft het deze stad veel geld gekost. Daarop volgden jarenlange bezuinigingen. Niettemin zijn de uitdagingen in deze stad grotendeels nog dezelfde als (bijna) 20 jaar geleden. Wat D66 betreft is het tijd om nu vooruit te kijken. En wij zien dat dat in deze begroting ook gebeurt. Niet om eindeloos te groeien, maar wel om klaar te zijn voor de toekomst.

Jarenlang was dat moeilijk, omdat de gemeente Almelo vooral moest bezuinigen. In deze begroting zitten veel investeringen. D66 is bijvoorbeeld tevreden over de miljoen extra voor sport en cultuur in 2023, een miljoen euro per jaar voor het programma sociaal en vitaal en met de ambities op het gebied van woningbouw.

Gelijke kansen

Er gaat heel veel goed in Almelo, maar helaas gaat het niet met iedereen goed. Nog te veel mensen kunnen niet meedoen, bijvoorbeeld omdat ze niet de juiste opleiding hebben, of omdat ze het slachtoffer zijn van arbeidsdiscriminatie. Omdat in onze openbare ruimte nog te weinig rekening wordt gehouden met mensen met een beperking. In onze samenleving moet iedereen de kans krijgen om mee te doen.

D66 is daarom blij met het voortzetten van de aanpak van laaggeletterdheid waar D66 de vorige periode een motie over heeft ingediend en van de projecten als Kansrijke Start en Nu niet zwanger. Ook gaan wij deelnemen aan het project voor een Rijke schooldag als een van de voorlopersgemeenten.

Zorg

De zorg blijft een zorg. De vraag is hoe wij ervoor zorgen dat iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft, maar ook hoe wij de telkens stijgende kosten in de hand kunnen houden. Het is goed om uit te gaan van de eigen verantwoordelijkheid en het eigen netwerk van mensen.

Ook mantelzorgers kunnen echter maar een beperkte last dragen. D66 is daarom blij met de extra aandacht voor mantelzorgers die in deze begroting is aangekondigd.

De D66-fractie vindt het zorgwekkend dat zoveel kinderen en jongeren komen met psychische problemen. Het percentage jongeren met jeugdhulp is sinds 2017 gestegen van 9,8 naar 14,3% in 2021. De vraag is wat hier de oorzaak van is. Zijn de problemen groter geworden? Hebben wij meer zicht op problemen gekregen? Of wordt er gewoon meer geïndiceerd?

Cultuur en sport

Zoals al gezegd is D66 tevreden met het extra geld voor cultuur. Een stad zonder cultuur, is een stad zonder ziel. Investeren in kunst en cultuur maakt Almelo als woonplaats en als vestigingsplaats aantrekkelijker. Ook is de beleidscapaciteit voor cultuur inmiddels met 1 fte verhoogd. De vraag is wanneer wij het nieuwe cultuur- en erfgoedbeleid kunnen verwachten. En hoe staat het met de aangekondigde verhuizing of uitbreiding van het stadsmuseum?

Natuur en milieu

Kijken naar de toekomst betekent ook bezig zijn met de aanpak van klimaatverandering en de daarbij horende energietransitie. Het afgelopen jaar is wel duidelijk geworden dat wij voor onze energievoorziening niet afhankelijk kunnen blijven van andere landen. We hebben de Regionale Energiestrategie vastgesteld, het komt nu aan op de uitvoering. Helaas zien we dat sommige gemeenten toch terugkrabbelen en zich daarmee niet aan de gemaakte afspraken houden. Enschede moet door de provincie worden gedwongen om toch met het plaatsen van windmolens aan de slag te gaan. De gemeenten Almelo, Tubbergen en Twenterand (ATT) zijn gelukkig samen met de provincie Overijssel wel druk bezig om te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor windenergie in het grensgebied tussen de drie gemeenten. De eerste verkennende fase van die samenwerking in het ATT-gebied is nu afgerond. Burgemeester en wethouders van de drie gemeenten hebben besloten het samenwerkingsverband voort te zetten. Daarmee wordt de volgende stap gezet: de voorbereiding van de ontwikkelfase.

Aan de andere kant geldt dat energie die wordt bespaard ook niet hoeft te worden opgewekt. En energiebesparing leidt ook tot minder kosten. Almelo deed in oktober mee aan de actie 'Zet de knop om' Dat geldt bijvoorbeeld voor het gebruik van lampen die ook nog eens leiden tot lichtvervuiling. De afgelopen eeuw is Nederland 's-nachts 125 keer lichter geworden.

De D66-fractie maakt zich zorgen over de enorme hoeveelheid restafval die de Almeloëse inwoners gemiddeld produceren. In vergelijking met andere gemeenten in Twente zijn we het slechtste jongetje van de klas. Volgende jaar komt er een nieuw grondstoffenbeleid. Wat D66 betreft moeten daarop snel acties volgen. Aangezien wij daarnaast te maken hebben met prijsstijgingen bij de inzameling en verwerking van het afval kan het niet anders dan dat de tarieven gaan stijgen, tenzij de hoeveelheid restafval drastisch wordt verminderd.

Een ander punt van zorg is de luchtverontreiniging. Uit een onderzoek van de GGD uit oktober bleek dat de luchtkwaliteit in Overijssel niet aan de normen van de WHO voldoet. Het slechtst is de luchtkwaliteit in de Twentse steden, dus ook in Almelo. De komende periode wil de GGD met gemeenten en de provincie in gesprek om te bepalen welke stappen we kunnen zetten. Wij roepen het college op om dat te doen.

Natuurhus en subsidies

Bij aandacht voor natuur en milieu hoort ook natuur- en milieueducatie. Het Natuurhus voert die taak al jaren uit. Tijdens het politiek beraad pleitte de voorzitter voor het indiceren van de subsidie voor het natuurhus. Een begrijpelijke wens. Dat geldt wat de D66-fractie betreft echter niet alleen voor het Natuurhus, maar voor alle organisaties en subsidies. Het indiceren van subsidies moet de norm zijn. Als subsidies jarenlang niet worden geïndiceerd dan wordt de subsidie en daarmee het werk van die organisatie feitelijk uitgehold.

In het algemeen is aandacht voor groen binnen de stad van groot belang. Het draagt bij aan verkoeling in warme zomers en aan het welzijn van mensen. Verder zien we regelmatig dat bomen worden gekapt, wat tot onrust en ergernis leidt. Het zou goed zijn om het komende jaar het bomenbeleid opnieuw te bekijken en, waar nodig, aan te passen.

Bestuur en samenleving

Het is van belang om op tijd te beginnen met informatie verstrekken en overleg met bewoners/bedrijven indien er veranderingen/ ontwikkelingen gepland staan in hun woonomgeving/ werkomgeving. Dat kan in het vervolgproces veel onrust voorkomen en ook is het een eis in het kader van de Omgevingswet.

Organisatie

In de begroting staat op pagina 55 dat de bezetting op een specifiek onderdeel van de organisatie veel te krap is. De D66-fractie maakt zich in het algemeen zorgen over de bezetting binnen het stadhuis. Kunnen alle taken wel worden uitgevoerd en is op sommige plekken in de organisatie niet te veel gesneden? En tegelijkertijd staan er ook nog taakstellingen op de organisatie, zoals de 'uitbreiding functieboek'. Wat heeft de organisatieontwikkeling wat dat betreft opgeleverd?

(Regionale) samenwerking

Kijken naar toekomst betekent ook naar de toekomst van de regio. D66 is dan ook tevreden over de volledige deelname aan de regionale economische agenda waar D66 eerder voor heeft gepleit. Hopelijk is dat een aanzet tot een betere verstandhouding en een betere samenwerking binnen de regio. Twente heeft een groot ROC, een hogeschool en een universiteit, goede verbindingen en veel innovatieve bedrijven.

Er zijn ook genoeg regio's waarvoor dat allemaal niet geldt. Er zijn dus genoeg kansen voor deze regio, maar die kunnen alleen worden benut als we samen willen werken, als we samen blijven werken. Datzelfde geldt voor Almelo. Veel moet de komende jaren nog verder worden ingevuld. De komende maanden gaan we in gesprek over de invulling van de programma's.